

Diumenge 18 d'octubre es va realitzar la darrera de les sortides d'estiu inscrita en el cicle d'activitats de l'associació ADN.

Una estona després de les 9, amb els valents que han deixat enrere els llençols en aquell fred matí de tardor, ens plantem a Engolasters. Tot xerrant recorrem el circuit, aquell on abans hi havia una carretera de terra amb sots, si en fa d'anys ja... Remuntem cap a Coll Jovell, comentant curiositats de l'avetosa i la pineda. En eixir a Coll Jovell, la llum ja omple l'espai. Hem arribat just a punt per assaborir els colors i l'ambient del bosc matinal.

Un glop d'aigua i enfilem el camí del Solà, que discorre paral·lel al riu Madriu pel seu vessant dret. Aquí, el pi roig perfuma l'aire que respirem en avançar. Sentim algun gaig que sembla cridar-nos mentre recorrem els viratges d'aquest sender capritxós. Les fulles del raïm d'os llueixen formant catifes sobre el terreny aspre. De cop, el bosc es fa fonedís i el grandió paisatge de la vall del Madriu s'obre davant nostre mostrant la marcada fesomia glacial.

Travessant unes tarteres observem que als canals, allí on la neu dels allaus discorre, la vegetació es compon d'herbàcies, plantes arbustives baixes i algun pi jove que en els seus primers anys de vida encara és flexible. Seguim avançant i en poc temps el bosc esdevé propietat del pi negre. Ja no fa fred i parem un moment al peu d'una zona on ja fa més de 10 anys una allau de neu pols en va canviar l'aspecte, aportant roques, terra, troncs i eliminant el bosc en passadís que vorejava el riu en aquell punt. El creixement del pi negre aquí és molt vigorós.

Deixem enrere el refugi de Font-Verd i guanyem alçada fins arribar a la Farga. La cresta dels Estanyons apareix magnífica davant nostre. Avui el nostre objectiu és més modest. Travessem el riu Madriu i seguim endavant pel camí que ens mena cap a les pastures d'Estall Serrer. La nit ha deixat el sòl gelat, així com les basses que trobem. No és ja moment de buscar bolets en aquestes alçades. Finalment, arribem a les pastures, amarades de

llum. Dinem aquí, acompanyats per una dotzena de cavalls.

Abans de baixar, observem amb un petit recipient i una lupa una mostra dels macroinvertebrats que habiten les graves i còdols del riu. El dia abans em vaig estar barallant una estona amb la impressora per tal d'imprimir unes quantes claus d'identificació. Clau en mà doncs, observem els petits animals que es mouen dins la capsa. En el primer intent observem tricòpters. Una part de les espècies que componen aquest ordre formen curiosos estoigs a partir de diversos materials del riu (sorra, pedretes, material vegetal...) on s'amaguen durant la seva vida en estat de larva, traient només el cap i el tòrax per desplaçar-se i cercar aliment.

En el segon grapat de sorra i graves que agafem hi ha més diversitat. Observem turbel·laris, uns petits animals aplanats que poden allargar o comprimir el seu cos com si estiguessin fets de goma, també veiem larves de plecòpters i un curiós coleòpter adult, amb èlitres delicadament estriats amb puntets (vist amb lupa de 10 augments), que no para de moure's amunt i avall. Finalment, observem la part de sota d'un còdol del riu. Hi apareixen larves d' [efemeròpters](#) , amb delicades brànquies abdominals que l'animal replega i desplega contínuament.

Es fa l'hora de marxar. Travessem el riu i retrobem el camí de gran recorregut que travessa la vall del Madriu. Tot xerrant arribem de nou al camí del Solà, el Coll Jovell i finalment Engolasters.